West Midlands cancer alliance

NHS

Zrozumienie rzadkich nowotworów skóry

Rak z komórek Merkla (Merkel Cell Carcinoma, MCC)

Informacje i wsparcie dla pacjentów i ich rodzin

Czego dotyczy ta ulotka

Niniejsza ulotka zawiera informacje na temat **raka z komórek Merkla (Merkel Cell Carcinoma, MCC)** oraz metod leczenia, które mogą zostać zaproponowane. Jej celem jest udzielenie odpowiedzi na niektóre pytania, które mogą pojawić się u Państwa lub Państwa bliskich. Ulotka nie zastępuje rozmowy z zespołem medycznym, ale może pomóc lepiej zrozumieć omawiane informacje.

Jeśli rozpoznanie postawiono w lokalnym szpitalu, mogą Państwo zostać skierowani do specjalistycznego ośrodka posiadającego doświadczenie w leczeniu i prowadzeniu pacjentów z **MCC**.

Jeśli mają Państwo dodatkowe pytania, prosimy o kontakt z **Clinical Nurse Specialist (CNS) (specjalistyczną pielęgniarką kliniczną)**. Powinni już Państwo posiadać jej dane kontaktowe. Jeśli jednak ich Państwo nie mają, prosimy poprosić sekretariat lekarza o ich przekazanie.

Czym jest MCC?

Lekarze wcześniej uważali, że **MCC** rozpoczyna się w specjalnych komórkach skóry zwanych **komórkami Merkla (Merkel cells)**, które pomagają nam odczuwać delikatny dotyk. Obecnie eksperci uważają jednak, że może to nie być prawdą. Naukowcy nadal prowadzą badania nad **MCC** i istnieją różne poglądy na temat tego, gdzie dokładnie nowotwór ten się rozpoczyna. Chociaż nie znamy dokładnego miejsca jego powstawania, wiemy, jak go rozpoznawać i leczyć.

MCC jest rzadkim rodzajem raka skóry, który pojawia się jako twardy, bezbolesny guzek na skórze. Występuje znacznie rzadziej niż inne nowotwory skóry, a każdego roku w Wielkiej Brytanii rozpoznaje się tylko niewielką liczbę przypadków. Choroba występuje najczęściej u osób starszych, szczególnie po 50. roku życia, i częściej dotyczy osób o jasnej karnacji. Jest również bardziej prawdopodobna u osób z osłabionym układem

odpornościowym, takich jak osoby po przeszczepieniu narządu lub osoby przyjmujące leki immunosupresyjne.

MCC zwykle rozwija się na obszarach skóry, które były intensywnie narażone na działanie promieni słonecznych, chociaż może pojawić się w dowolnym miejscu na ciele, w tym na tułowiu oraz kończynach. Jedną z najważniejszych cech tego nowotworu jest możliwość jego szybkiego wzrostu i rozprzestrzeniania się. Dlatego ważne jest jego szybkie rozpoznanie i niezwłoczne rozpoczęcie leczenia.

Oznaki i objawy

Oznaki i objawy **MCC** często obejmują nagłe zmiany na skórze, które szybko się powiększają, takie jak:

• Twardy, bezbolesny guzek na skórze

• Czerwony, różowy lub fioletowy guzek, który może wyglądać na błyszczący

• Zmiana, która szybko rośnie w ciągu kilku tygodni

• Zmiana skórna, która krwawi lub ulega owrzodzeniu

Jak rozpoznaje się MCC?

Rozpoznanie **MCC** zwykle rozpoczyna się od badania skóry przez specjalistę. Jeśli specjalista ma podejrzenia, pobiera się próbkę tkanki (**biopsja**) i bada ją pod mikroskopem, ponieważ jest to jedyny sposób na potwierdzenie rozpoznania. Po rozpoznaniu **MCC** mogą zostać zlecone dalsze badania, takie jak badanie obrazowe, aby sprawdzić, czy nowotwór rozprzestrzenił się na inne części ciała.

Podczas wizyt zespół medyczny wyjaśni Państwu każdy etap procesu oraz to, na czym będą polegały poszczególne badania. Mogą Państwo spotkać kilku członków specjalistycznego zespołu, w tym **dermatologów**, **chirurgów**, **onkologów** oraz swojego **CNS**.

Po zakończeniu wszystkich badań Państwa przypadek zostanie omówiony podczas posiedzenia **Multidisciplinary Team (MDT) (wielodyscyplinarnego zespołu medycznego)**. Specjaliści z różnych dziedzin wspólnie przeanalizują wyniki badań i uzgodnią najbardziej odpowiedni dla Państwa plan leczenia.

Badania i wizyty są zazwyczaj organizowane bez zbędnej zwłoki, a Państwo powinni otrzymywać informacje o przewidywanych terminach. Przez cały ten proces **CNS** pozostaje ważnym punktem kontaktowym, pomagając odpowiadać na pytania, wyjaśniać wyniki oraz wspierać Państwa w przygotowaniu do leczenia.

Możliwości leczenia

Rodzaj zastosowanego leczenia zależy od:

• miejsca, w którym rozpoczął się **MCC**, oraz jego wielkości

• tego, czy nowotwór rozprzestrzenił się na inne części ciała

• Państwa ogólnego stanu zdrowia i samopoczucia

MCC można leczyć na różne sposoby. Mogą one obejmować **chirurgię (operację)**, **radioterapię**, **chemioterapię**, **immunoterapię** lub czasami połączenie kilku z tych metod. W razie potrzeby otrzymają Państwo dodatkowe informacje dotyczące leczenia.

Mogą również Państwo zostać zakwalifikowani do udziału w **clinical trial (badaniu klinicznym)**, jeśli takie badanie jest dostępne i odpowiednie w Państwa przypadku. Jeśli będzie to możliwe, zespół wyjaśni szczegóły badania, aby mogli Państwo zdecydować, czy chcą wziąć w nim udział.

Zespół medyczny zaleci sposób leczenia, który będzie odpowiedni w Państwa sytuacji.

Po leczeniu / Follow Up (wizyty kontrolne)

Po zakończeniu leczenia **MCC** będą Państwo pod ścisłą kontrolą specjalistycznego zespołu przez kolejne pięć lat. Wizyty kontrolne są zazwyczaj częstsze w ciągu pierwszych kilku lat, kiedy ryzyko nawrotu nowotworu jest największe. Podczas tych wizyt może być wykonywane badanie fizykalne, kontrola skóry i **węzłów chłonnych (lymph nodes)**, a czasami również badania obrazowe, jeśli zespół uzna je za potrzebne. Przez cały ten okres **CNS** pozostanie ważnym punktem kontaktowym i może pomóc w koordynowaniu wizyt oraz odpowiadać na Państwa pytania.

Zespół nauczy Państwa, jak regularnie samodzielnie kontrolować skórę i **węzły chłonne** w domu, oraz będzie Państwa do tego zachęcać. Należy zwracać uwagę na:

• ból, obrzęk lub nagłą zmianę wyglądu w miejscu, w którym wcześniej znajdowała się zmiana

• każdy guzek, który szybko się powiększa, szybko rosnącą zmianę lub nietypowe zmiany skóry w dowolnym miejscu na ciele, nawet jeśli nie znajdują się one w pobliżu pierwotnego miejsca

• pojawienie się nowych guzków w pobliżu, na przykład w obrębie **węzłów chłonnych**

Jeśli zauważą Państwo którykolwiek z powyższych objawów lub cokolwiek innego, co Państwa niepokoi, prosimy skontaktować się z **CNS**, aby uzyskać dalszą poradę. Nawet jeśli nie mają Państwo pewności, czy dana zmiana jest istotna, zawsze lepiej jest ją skonsultować. Państwa zespół jest po to, aby Państwa wspierać, i woli otrzymać taką informację od Państwa możliwie wcześnie.

Usługi / NHS Trusts zajmujące się nowotworami skóry w West Midlands

West Midlands Skin Cancer services / Trusts

Queen Elizabeth Hospital Birmingham (part of University Hospitals Birmingham - UHB) Headquarters Address: Queen Elizabeth Hospital Birmingham, Mindelsohn Way, Edgbaston, Birmingham, B15 2GW Main switchboard: 0121 371 2000 Website: https://www.uhb.nhs.uk/	Skin Cancer Nursing Team: 0121 371 6777 Email address: QEskincancerCNS@uhb.nhs.uk
Solihull, Good Hope and Heartlands Hospitals (part of University Hospital Birmingham - UHB) Solihull Hospital, Lode Lane, Solihull, B91 2JL Good Hope Hospital, Rectory Road, Sutton Coldfield, Birmingham, B75 7RR Heartlands Hospital, Bordesley Green, Birmingham, B9 5SS Main switchboard for all 3 Trusts: 0121 424 2000	Skin Cancer Nursing Team: 0121 424 4523 Email address: hgsskincancercns@uhb.nhs.uk

Sandwell and West Birmingham Hospitals NHS Trust Address: Sandwell General Hospital, Lyndon, West Bromwich, B71 4HJ Switchboard: 0121 553 1831 Website: https://www.swbh.nhs.uk/	Skin Cancer Nursing Team: 0121 507 4493
Shrewsbury and Telford Hospital NHS Trust (SaTH) Address: Mytton Oak Road, Shrewsbury, SY3 8XQ Main switchboard: 01743 261000 Website: https://www.sath.nhs.uk/	Skin Cancer Nursing Team: 01743 261267 (answerphone) or 01743 261107 (secretaries if urgent) Email address: sath.skincancernurses@nhs.net
South Warwickshire University NHS Foundation Trust Address: Warwick Hospital, Lakin Road, Warwick, CV34 5BW Website: https://www.swft.nhs.uk/	Skin Cancer Nursing Team: 01926 495321 Ext: 8284
The Dudley Group NHS Foundation Trust Address: Russells Hall Hospital, Pensnett Road, Dudley, DY1 2HQ Main switchboard: 01384 456111 Website: https://www.dgft.nhs.uk/	Skin Cancer Nursing Team: 01384 456 111 ext 3088

The Royal Wolverhampton NHS Trust Address: New Cross Hospital, Wolverhampton Road, Heath Town, Wolverhampton, WV10 0QP Main switchboard: 01902 307999 Website: https://www.royalwolverhampton.nhs.uk/	Skin Cancer Nursing Team: 01902 307999 ext 88583 Monday-Friday 8.30-4.30
University Hospitals Coventry & Warwickshire (UHCW) Address: University Hospital, Clifford Bridge Road, Coventry, CV2 2DX Main switchboard: 02476 964000 Website: https://www.uhcw.nhs.uk/	Skin Cancer Nursing Team: 02476 966085
University Hospitals of North Midlands (UHNM) Address: Royal Stoke University Hospital, Newcastle Road, Stoke-on-Trent, ST4 6QG Main switchboard: 01782 715444 Website https://www.uhnm.nhs.uk/	Skin Cancer Nursing Team: 01782 676266

Walsall Healthcare NHS Trust Address: Walsall Healthcare NHS Trust, Manor Hospital, Moat Road, Walsall, WS2 9PS Main switchboard: 01922 721172 Website: https://www.walsallhealthcare.nhs.uk/	Skin Cancer Nursing Team: 01922 603223 Email address: wht.skincancerpatientsupport@nhs.net
Worcestershire Acute Hospitals NHS Trust Address: Worcestershire Royal Hospital, Charles Hastings Way, Worcester, WR5 1DD Main switchboard: 01905 763333 Website: https://www.worcsacute.nhs.uk/	Skin Cancer Nursing Team: 01905 733876
Wye Valley NHS Trust Address: The County Hospital, Union Walk, Hereford, HR1 2ER Main switchboard: 01432 355444 Website: https://www.wyevalley.nhs.uk/	Skin Cancer Nursing Team: 01432 378942

Dodatkowe źródła informacji dla pacjentów

MCC Online Support Group (International) (Międzynarodowa internetowa grupa wsparcia MCC) – Support Resources for MCC

Dodatkowe ogólne usługi wsparcia dla osób chorych na raka

Macmillan Cancer Support (Macmillan Cancer Support) – www.macmillan.org.uk

Cancer Support UK (Cancer Support UK) – https://cancersupportuk.org/

Cancer Research UK (Cancer Research UK) – Cancer Research UK

NIHR Be Part of Research (NIHR – Weź udział w badaniach) –

West Midlands Cancer Alliance – materiały dla pacjentów i społeczeństwa
Patient and Public Resources - West Midlands Cancer Alliance

West Midlands Cancer Alliance – Skin (Skóra)
West Midlands Cancer Alliance – Skin

Designed & Produced by the Department of Clinical Illustration,
New Cross Hospital, Wolverhampton, WV10 0QP Tel: 01902 695377.

Review Date 30.07.29 MI_16407114_31.07.26_V_2